

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ПИСЬМОВОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Однією з задач, передбаченою робочими навчальними програмами вищих навчальних закладів, є оволодіння такою компетенцією як письмове мовлення. Воно представлене в багатьох стилях літературної мови. Це й науковий стиль, і художня література, і офіційно-ділова література. Таку задачу диктує сучасний відкритий світ з безліччю можливостей усного та письмового спілкування. Процес комунікації людей особисто, через Інтернет або через інші засоби електронного спілкування, приймання участі в світових наукових, професійних, соціальних та культурних заходах вимагає, щонайменш, базових вмінь письмового мовлення. Заповнювання декларацій та анкет, особисте або ділове листування, написання доповідей, складання резюме та інші види роботи вимагають чітко слідувати певним правилам, якщо ми не хочемо осоромитись за свій кінцевий продукт.

Спираючись на єдину графічну систему, письмове мовлення робить можливим спілкуватися у просторі та часі. Письмове мовлення є засобом передачі інформації через віки, відповідаючи за збереження продуктів людської культури. Думка кодується або зашифровується в графічних символах в процесі написання. Процес побудови тексту є повільним, поступовим у порівнянні з усним мовленням. Кожна думка оформлюється, виправляється, уточнюється та переоформлюється. В процесі ж читання відбувається розшифровка або декодування написаного. [1, с. 56]

На відміну від усного, в письмовому мовленні немає безпосереднього співрозмовника, тобто сам автор письма контролює свій продукт, кінцевий результат та можливу майбутню реакцію на нього. У випадку усного мовлення ми маємо зворотній зв'язок, можливість спостерігати реакцію

співрозмовника та інтерпретувати маркери невербальної комунікації. Таким чином, структури даних видів мовленнєвої діяльності мають відрізнитись одна від одної. Для письмового мовлення характерні більш складні синтаксичні конструкції, більш розгорнуті лексичні та граматичні засоби мови, необхідні для максимально точної передачі думки, відтінків, емоційних переживань автора або чіткого юридично вивіреного формулювання. [1, с. 60]

Сучасна методика пропонує виділити три етапи в процесі формування письмової комунікативної компетенції. Перший етап називається контрольоване письмо і ставить задачу оволодіти технікою письма, графікою та орфографією. Володіння письмовими знаками тренується через вправи на написання букв, складання слів із букв, написання слів, розшифровку слів, тобто вправи на списування і дописування, копіювання слів або словосполучень, словникові диктанти тощо. [2, с. 401]

Другий етап, який називається кероване письмо, ставить своєю задачею засвоїти структурні моделі, властиві обоим формам спілкування. Цей етап, що є зв'язком між контрольованим та вільним письмом, включає виконання вправ на рівні словоформ, словосполучень, речень та тексту. Починаючи з вправ на заповнення пропусків, вибір слів та конструкцій, диктанти, завдання все більш ускладнюються, стають більш творчими. Існує багато видів роботи, що входять до другого етапу: створити складнопідрядне речення з двох або більше простих, зробити повний або частковий переклад, виділити головну ідею чи думку, зробити трансформації, уточнити деталі, проаналізувати або узагальнити інформацію. [2, с. 402]

Третій етап ставить своєю задачею оволодіння письмовим мовленням як засобом спілкування. На етапі вільного письма ми вже маємо справу з творчими завданнями на рівні тексту в різних ситуаціях. Ці завдання мають більш складну та розгорнуту структуру та виконуються за певними

правилами. Завдання третього етапу направлені на досягнення поставлених прагматичних цілей. [2, с. 404]

Список використаних джерел:

1. Бим И.Л. Методика обучения иностранным языкам как наука и проблемы школьного ученика (опит системно-структурного описания). – М.: Рус. яз., 1977. – 288 с.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е та ін./за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.